

KINCS Est: Hol vannak a megbízható férfiak?

2019. március 21.

Vidám hangulatban zajlott a legutóbbi, férfiakra szóló, a Kopp Mária Intézet Kopp Mária Intézet a Népesedésért és a Családokért (KINCS) szervezésében zajló KINCS Est. A házigazda Süveges Gergő, a beszélgetőtársai Kautzky Armand színművész és Bedő Imre, a Férfiak Klubja alapítója voltak.

A vendégeket *Fűrésztündé*, az intézet elnöke köszöntötte, és elmondta: azzal a szándékkal hívták életre az esteket, hogy lehetőséget teremtsenek a családok és a népesedés ügye mellett elkötelezett szellemi holdudvar számára a közös értékeket középpontba helyező, családias légkörű együttlétekre.

Süveges Gergő először arról érdeklődött, hogy a közönség szerint milyen lehet az ideális férfi, mire a zömében hölgyek soraiból csak úgy özönlöttek a jelzők: megbízható, megértő, felelősségteljes, minden szempontból erős, családcentrikus, döntésképes, intelligens, humoros, sármos, figyelmes, nagylelkű, jó szerető, empatikus. A házigazda feltette a költői kérdést: ismernek-e ilyen férfit, vajon reálisak-e ezek az elvárások; majd a beszélgetőtársait kérte, mondják el, mit jelent számukra a férfi.

Bedő Imre szerint a férfi a felelősségvállalásnál kezdődik. Magas a lécz, mert ez alatt nincs férfi – magyarázta, majd így folytatta: a férfi az önfeláldozásnál végződik. Ez utóbbi manapság nem az élet feláldozását jelenti, hanem azt, hogy fel tudja magát áldozni valami magasabb cél, elv „oltárán” – tette hozzá. A Férfiak Klubja alapítója szerint ezen túlmenően a férfi jellemzője az elköteleződés, a döntésképeség és a tartás; és ez utóbbin állandóan dolgozni kellene, ahogy a gerincizmokon is. Több száz ilyen értékből áll a férfi – vélte, majd a házigazda kérdésére válaszolva hozzátette: mindez akkor tűnik izzadságszagúnak, ha a férfi csak néha akar ennek megfelelni; ha életformaként éli, akkor nem.

Kautzky Armand szerint érdemes kibővíteni a kérdést az időtényezővel, ugyanis nem mindegy, hogy amikor klasszikus férfi erényekről beszélünk, a mai világban tesszük-e vagy általánosan. Úgy véli, ezek a fogalmak a férfi klasszikus természet-közeli közegében voltak meghatározóak, amikor vadászni kellett vagy háborúba menni, ma viszont már mást jelentenek, mint akár 50-100-150 évvel ezelőtt is. Érdekes kérdés, hogy mennyit változik, korcsosul a férfiban lévő archetípus, az Ádám óta hozott karmánk – vetette fel, majd hozzátette: az a modell, amit édesapámtól láttam, nem érvényes ma, én nem tudom lemásolni az ő értékeit, mert akkor lemaradnék. Példaként említette, hogy míg régen a férfi adott szava hatalomnak, a megerősítő kézfogás szentnek számított, ma egy aláírt szerződés sem jelent semmit, hiszen egy jó ügyvéd azt is megtámadhatja. Értékvesztést élünk meg, hiszen az adott szó, a becsület egészen mást jelent ma, mint például Széchenyi idejében – összegezte a színművész.

Bedő Imre mindezt azzal magyarázta, hogy elveszett az a filozófia mélység, ami segít megérteni ezeknek a fogalmaknak a valódi jelentését. Példaként hozta fel, hogy a mai fiatalság félreértelmezi a szolgálat és az alázat szavakat, összekeveri őket a szolgasággal és a megalázkodással. Ha értenénk ezek lényegét, akkor ma is alkalmazható értékek lennének, hiszen a harcnak, a zsákmánynak van mai megfelelője a városi környezetben is, csak a megjelenési formája más – fejtette ki. Süveges Gergő ezzel egyetértve anyósát idézte, aki szerint a férfi számára ma is nagyon fontos, hogy találjon egy mamutot, amit leöl és hazavisz, ma is keresztes háborúba indul; a lényeg, hogy el lehessen menni és haza lehessen jönni valamivel. A Férfiak Klubja alapítója így folytatta: az új világ trendje szerinti általános jelenség, hogy egyesek el akarják tüntetni a külső referenciamértéket (mert különben kiderülne, hogy nem ütök meg a mércét), és ezért helyette mindenkit arra bíztatnak az, hogy egyéni

mértéket állítson fel és ahhoz viszonyítsa magát –amit biztosan elér, „így mindenki fantasztikus lesz”. Példaként említette a 3.500 éves Tízparancsolatot: szerinte senki nem hitte, hogy egyszer eljön az a világ, amikor senki nem fog lopni, csalni, hazudni, mégis szükségét érezték egy külső és általános mércének, amit a többség el akart érni, ma viszont már ilyen nincs. Fontos lenne a közösségeket arra biztatni, hogy állítsanak fel ilyen általános mércéket. Másik példaként azt hozta fel, hogy a török hódoltság alatti 150 évben generációk születtek és haltak meg anélkül, hogy tudták volna, hogy ennek egyszer vége lesz, mégis a közösség számára fontos értékeket megőrizték, átmentették. Vajon mi meg tudjuk ezt tenni – tette fel a kérdést, rossz példaként említve a színházi öltözködés kultúráját.

Személyesebb kérdéssel folytatódott az est. A házigazda otthonról hozott minták iránt érdeklődő kérdésére, *Kautzky Armand* elmesélte szülei feszültséggel teli, mégis nagyon szoros, egymást támogató kapcsolatát: édesapját '56-os szereplése (szavalt a szolnoki színház tetején, majd az orosz tankok érkezésének hírére hazaküldte az utcán várakozókat, megmentve ezzel sokak életét) után már nem engedték pályára, és a megtúrt színésznek végig kellett néznie felesége anyagilag is sikeres szakmai pályafutását. Az erős nő és a meggyengített férfi kettőssége okozta családi feszültségben nőttek fel – fogalmazott a színművész, hozzátéve: ugyanakkor a privát férfikép nagyon „klassz” volt; olyan, amihez állítása szerint, kora és elfoglaltsága miatt most már nem fog tudni felnőni. Elmondta: amit mindebből mindenképpen szeretne tovább vinni, az a szülei békés szövetsége, az a mód, ahogy folyamatosan inspirálták egymást, és az önmagukkal, egymással és a világgal szembeni igényességük. Az igényességet átvettem tőlük: nincs időm rossz borra, rossz élményekre, rossz barátokra – tette hozzá, majd büszkén elmesélte, hogy négydiplomás feleségét ő vette rá, hogy gyerekeik születése után újra tanuljon és természetgyógyász legyen, mert meglátta benne a kapcsolódást s a tehetséget.

Bedő Imre elárulta: a nagyvárosi, művészi léttel ellentétben más környezetből származik: az erdélyi Csíkszeredán nőtt fel, régi értelmiségi családban, ahol szülei fiatal koruktól kezdve végigdolgozták az életüket, és ahol az erkölcsi értékek nagyon fontosak voltak. Édesapja legfontosabb erényének azt tartotta, hogy nem óvta meg fiát a balhéktól, de nem is állt bele utólag szülőként, a fiának kellett elrendeznie, amit maga okozott. Ez egy egyezség volt, világos feltételekkel és céllal, amihez mindketten tartottuk magunkat – mesélte a Férfiak Klubja alapítója, és példaként említett egy verekedést, ami után az édesapja a síró fiát visszaküldte az elhagyott táskájáért és hegedűjéért. Ugyanez fontos számomra: „egyenes úton, nyílt sisakrostéllyal” járni, aminek persze van kockázata is – összegeztek, hozzátéve: a fontos dolgokban mindig egyezett a szülei véleménye, és a világ dolgairól szóló beszélgetésekbe mindig bevonták őt és testvérét is, így „örökölték az életet”. Kérdés, hogy amit hozok, vajon át tudom-e adni – vetette fel, nehézségként megemlítve, hogy az ő gyerekeit is „felzabálja a környezetük”: hazahozzák az iskolatársak családi problémáit és neki egyre nehezebb megmagyarázni a számukra, hogy mások szülei miért nem ugyanazon elvek szerint élnek, mint ők.

Ezt követően *Süveges Gergő* három fogalomról (egyformaság, egyenjogúság, egyensúly) kérdezte a vendégeket. *Bedő Imre* így válaszolt: minden „új nyugati egyetemi tanítás” ellenére egyértelmű, hogy nem vagyunk egyformák, viszont a mi kultúránkban a nő és férfi egyenjogúsága mindig is fennállt. Az egyensúly helyett jobban szeretem a szövetség kifejezést – mondta, kifejtve: akkor van egyensúly, ha mindkét fél teljesen beleteszi magát ebben a szövetségbe. „Férfi és nő közötti kapcsolatnak nincs elmélete, csak gyakorlata” – idézte tanítómesterét, vagyis nincsenek leosztott vagy leosztanivaló szerepek, a párkapcsolatok belső dinamikáját mindenkire rá kell bízni. *Kautzky Armand* szülei kapcsolatát „egyensúlytanság az egyensúlyban” kifejezéssel jellemezte, majd személyes példáján keresztül megerősítette beszélgetőtársa előbbi üzenetét: náluk ő vasal mindenkinek és szívesen főz,

miközben felesége zárat cserél és szerelőt hív. Mégis egyensúlyban vagyunk – tette hozzá, és nem azért, mert a másik nem tudná, vagy nem akarná megtenni, hanem azért, mert mindenki azt teszi, amit jobban tud, és amit szívesen tesz. A klasszikus férfi-női szerepleosztástól el lehet térni, ha az mindkettőnek megfelel –összegzett, majd így folytatta: ugyanakkor rengeteg határozott, öntudatos, (erőszakos?), sok diplomás nővel élünk együtt, akikhez férfiként nagyon nem könnyű viszonyulni.

A házigazda azon kérdésére, hogy ennek mi/ki lehet az oka, a férfiak vagy a „világ”, *Bedő Imre* így válaszolt: a nőknél nagyon sok múlik. A magyar lovas nép, a mai lovas társadalom viszont 80%-ban nőből áll, akiket a férfiak visznek el lovagolni és várnak meg az autóban. A férfiak nem szívesen versenyeznek a nőkkel, inkább félrehúzódnak, kerülnek a konfliktust – magyarázta, majd kifejtette: ha egy férfi egy nővel versenyzik, mindenképpen veszít: ha nyer, akkor keserű a győzelem; ha veszít, akkor katasztrófának éli meg. Ezért van az, hogy a férfiak egyre jobban kivonulnak a versengésből – sportban, családban, munkában. Szerinte mindig is voltak erős nők, de a régi erős nők bölcsen fenntartottak egy egészséges játékot a férfiakkal: nem tettek meg mindent, amit megtudtak, igényt keletkeztettek a férfi számára, hogy tegyen. Ma viszont minden területen győzni akarnak, és közben arról panaszkodnak, hogy ők bizony teremtenének igényt a férfi fellépésére, de nincs rá férfi-reakció.

Süveges Gergő ismételt az okokra kérdező, „tyúk-tojás” hasonlatára reagálva a beszélgetőpartnerek egyetértettek abban: a nők a férfiak fizikai hiányában (világháború, ipari forradalom) férfiasodtak el, hiszen teljesen egyedül maradtak és a gyárakban kellett dolgozniuk, ami után már szavazni is akartak. A Férfiak Klubja alapítója úgy látja: a nők elférfiasodásával a férfiak nem nőiesedtek el, hanem inkább nem-semlegessé váltak, visszavonultak a munkahelyeikre, ott igyekeznek teljesíteni, de ott is erősen meg kell küzdeniük a nők erős győzni akarásával, a társadalmi és a családi életből viszont teljesen kivonultak. Úgy látja, a férfi és nő szövetségét manapság rengeteg minden támadja; szerinte ma mesterségesen felfűjják a nők és a férfiak helyzete közötti különbséget, mert Magyarországon nem volt férfi összeesküvés a nők szavazati és tanuláshoz való joga ellen, a nők is mindkettőből viszonylag korán részesültek. A színművész pedig így vélekedett: míg a testkultúra soha nem látott mértékben virágzik a konditermekben, a kigyúrt alfhímek döntésképtelenek az élet más területein, a munkában és a magánéletben is. Elmesélte azt is, hogy egyszer így mutatkozott be otthon a feleségének, akit egy multinacionális cég marketingvezetőjeként ismert meg: *„Jó napot! Nem az asszisztens vagyok, hanem a férjed. Van húsz perced, amíg a munkából hazaérsz, hogy újra nő, feleség és anya legyél.”*

A házigazda utolsó kérdése újra a családra vonatkozott: hogyan alakították ki saját családjukban a férfi-női együttműködést. *Kautzky Armand* kiemelte: mivel a férfi és a nő is hoz a párkapcsolatba egy-egy, általában eltérő családmodellt, ebből együtt létre kell hozni egy közöset, ezért nagyon fontos az alapok, az értékrendek és életcélok tisztázása, lehetőleg még a házasság előtt. *Bedő Imre* így fogalmazott: ha valami nyomja a lelket, kiteszem az asztalra, és magyarázatként hozzátette: ha a nő azt akarja, hogy a férfi aktívan jelen legyen a család életében, akkor azt is el kell fogadnia, hogy esetleg olyasmibe is beleszól, aminek a nő nem feltétlenül fog örülni.

A közönség kérdésére válaszolva, a színművész a katonának készülő kamasz fiát példaként említve, úgy vélte: a mai fiatal férfiakban is benne van a mély, belső igény a harcra, a megküzdésre. A Férfiak Klubja alapítója szerint viszont a fiatalok többsége még nem tart itt, ezért is szükséges újraindítani a férfivá válás útját a városi körülmények között élő fiatal férfiak számára. Mint mondta, a lányok legkésőbb a szülés időpontjában felnőnek, de a férfiaknak ez nem adatik meg, nekik szükségük van más felkészülési folyamatra, „beavatási szertartásra”. Hozzátette: az ő klubja ezen dolgozik évek óta.

